

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1964 Nr. 102

A. TITEL

*Protocol tot instelling van een Commissie van verzoening en goede diensten, belast met het zoeken van een oplossing voor geschillen, welke kunnen rijzen tussen Staten die partij zijn bij het Verdrag nopens de bestrijding van discriminatie in het onderwijs;
Parijs, 18 december 1962*

B. TEKST¹⁾

Protocol instituting a Conciliation and Good Offices Commission to be responsible for seeking the settlement of any disputes which may arise between States Parties to the Convention against Discrimination in Education

The General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, meeting in Paris from 9 November to 12 December 1962, at its twelfth session,

Having adopted, at its eleventh session, the Convention against Discrimination in Education,

Desirous of facilitating the implementation of that Convention, and

Considering that it is important, for this purpose, to institute a Conciliation and Good Offices Commission to be responsible for seeking the amicable settlement of any disputes which may arise between States Parties to the Convention, concerning its application or interpretation,

Adopts this Protocol on the tenth day of December 1962.

Article 1

There shall be established under the auspices of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization a Conciliation and Good Offices Commission, hereinafter referred to as the Commission, to be responsible for seeking the amicable settlement of disputes between States Parties to the Convention against Discrimination in Education, hereinafter referred to as the Convention, concerning the application or interpretation of the Convention.

Article 2

1. The Commission shall consist of eleven members who shall be persons of high moral standing and acknowledged impartiality and shall be elected by the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, hereinafter referred to as the General Conference.

2. The members of the Commission shall serve in their personal capacity.

Article 3

1. The members of the Commission shall be elected from a list of persons nominated for the purpose by the States Parties to this Protocol. Each State shall, after consulting its National Commission

¹⁾ De Spaanse en de Russische tekst zijn niet afgedrukt.

Protocole instituant une Commission de conciliation et de bons offices chargée de rechercher la solution des différends qui naîtraient entre États parties à la Convention concernant la lutte contre la discrimination dans le domaine de l'enseignement

La Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, réunie à Paris du 9 novembre au 12 décembre 1962, en sa douzième session,

Ayant adopté lors de sa onzième session, la Convention concernant la lutte contre la discrimination dans le domaine de l'enseignement,

Désireuse de faciliter la mise en oeuvre de cette convention,

Considérant qu'il importe, à cet effet, d'instituer une Commission de conciliation et de bons offices chargée de rechercher la solution amiable de différends qui naîtraient entre États parties et qui porteraient sur l'application ou l'interprétation de la convention,

Adopte, ce dixième jour de décembre 1962, le présent protocole.

Article premier

Il est institué, auprès de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, une Commission de conciliation et de bons offices, ci-après dénommée la Commission, chargée de rechercher la solution amiable des différends nés entre États parties à la Convention concernant la lutte contre la discrimination dans le domaine de l'enseignement, ci-après dénommée la Convention, et portant sur l'application ou l'interprétation de ladite convention.

Article 2

1. La Commission se compose de onze membres, qui doivent être des personnalités connues pour leur haute moralité et leur impartialité et qui sont élus par la Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, ci-après dénommée la Conférence générale.
2. Les membres de la Commission siègent à titre individuel.

Article 3

1. Les membres de la Commission sont élus sur une liste de personnes présentées à cet effet par les États parties au présent protocole. Chaque État doit présenter, après consultation de sa commission

for Unesco, nominate not more than four persons. These persons must be nationals of States Parties to this Protocol.

2. At least four months before the date of each election to the Commission, the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, hereinafter referred to as the Director-General, shall invite the States Parties to the present Protocol to send within two months, their nominations of the persons referred to in paragraph 1 of this Article. He shall prepare a list in alphabetical order of the persons thus nominated and shall submit it, at least one month before the election, to the Executive Board of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, hereinafter referred to as the Executive Board, and to the States Parties to the Convention. The Executive Board shall transmit the aforementioned list, with such suggestions as it may consider useful, to the General Conference, which shall carry out the election of members of the Commission in conformity with the procedure it normally follows in elections of two or more persons.

Article 4

1. The Commission may not include more than one national of the same State.

2. In the election of members of the Commission, the General Conference shall endeavour to include persons of recognized competence in the field of education and persons having judicial experience, or legal experience particularly of an international character. It shall also give consideration to equitable geographical distribution of membership and to the representation of the different forms of civilization as well as of the principal legal systems.

Article 5

The members of the Commission shall be elected for a term of six years. They shall be eligible for re-election if re-nominated. The terms of four of the members elected at the first election shall, however, expire at the end of two years, and the terms of three other members at the end of four years. Immediately after the first election, the names of these members shall be chosen by lot by the President of the General Conference.

Article 6

1. In the event of the death or resignation of a member of the Commission, the Chairman shall immediately notify the Director-General, who shall declare the seat vacant from the date of death or the date on which the resignation takes effect.

nationale pour l'Unesco, quatre personnes au plus. Ces personnes doivent être des ressortissants d'États parties au présent protocole.

2. Quatre mois au moins avant la date de toute élection à la Commission, le Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, ci-après dénommé le Directeur général, invite les États parties au présent protocole à procéder dans un délai de deux mois, à la présentation des personnes visées au paragraphe 1 du présent article. Il dressera la liste alphabétique des personnes ainsi présentées et la communiquera, un mois au moins avant l'élection, au Conseil exécutif de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, ci-après dénommé le Conseil exécutif, ainsi qu'aux États parties à la Convention. Le Conseil exécutif transmettra à la Conférence générale la liste susmentionnée avec les suggestions qu'il pourrait estimer utiles. La Conférence générale procédera à l'élection des membres de la Commission en se conformant à la procédure qu'elle suit normalement en matière d'élection à plusieurs postes.

Article 4

1. La Commission ne peut comprendre plus d'un ressortissant d'un même État.

2. En procédant aux élections des membres de la Commission, la Conférence générale s'efforcera d'y faire figurer des personnalités compétentes dans le domaine de l'enseignement, ainsi que des personnalités ayant une expérience judiciaire ou juridique notamment dans le domaine international. Elle tiendra compte également d'une répartition géographique équitable et de la représentation des diverses formes de civilisation, ainsi que des principaux systèmes juridiques.

Article 5

Les membres de la Commission sont élus pour six ans. Ils sont rééligibles s'ils sont présentés à nouveau. Toutefois, le mandat de quatre des membres élus lors de la première élection prendra fin au bout de deux ans et le mandat de trois autres au bout de quatre ans. Immédiatement après la première élection, les noms de ces membres sont tirés au sort par le président de la Conférence générale.

Article 6

1. En cas de décès ou de démission, le président de la Commission en informe immédiatement le Directeur général, qui déclare le siège vacant à partir de la date du décès ou de celle à laquelle la démission prend effet.

2. If, in the unanimous opinion of the other members, a member of the Commission has ceased to carry out his functions for any cause other than absence of a temporary character or is unable to continue the discharge of his duties, the Chairman of the Commission shall notify the Director-General and shall thereupon declare the seat of such member to be vacant.

3. The Director-General shall inform the Member States of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, and any States not members of the Organization which have become Parties to this Protocol under the provisions of Article 23, of any vacancies which have occurred in accordance with paragraphs 1 and 2 of this Article.

4. In each of the cases provided for by paragraphs 1 and 2 of this Article, the General Conference shall arrange for the replacement of the member whose seat has fallen vacant, for the unexpired portion of his term of office.

Article 7

Subject to the provisions of Article 6, a member of the Commission shall remain in office until his successor takes up his duties.

Article 8

1. If the Commission does not include a member of the nationality of a State which is party to a dispute referred to it under the provisions of Article 12 or Article 13, that State, or if there is more than one, each of those States, may choose a person to sit on the Commission as a member *ad hoc*.

2. The State thus choosing a member *ad hoc* shall have regard to the qualities required of members of the Commission by virtue of Article 2, paragraph 1, and Article 4, paragraphs 1 and 2. Any member *ad hoc* thus chosen shall be of the nationality of the State which chooses him or of a State Party to the Protocol, and shall serve in a personal capacity.

3. Should there be several States Parties to the dispute having the same interest they shall, for the purpose of choosing members *ad hoc*, be reckoned as one party only. The manner in which this provision shall be applied shall be determined by the Rules of Procedure of the Commission referred to in Article 11.

Article 9

Members of the Commission and members *ad hoc* chosen under the provisions of Article 8 shall receive travel and *per diem* allowances in respect of the periods during which they are engaged on the work of the Commission from the resources of the United Nations

2. Si, de l'avis unanime des autres membres, un membre de la Commission a cessé de remplir ses fonctions pour toute autre cause qu'une absence de caractère temporaire ou se trouve dans l'incapacité de continuer à les remplir, le président de la Commission en informe le Directeur général et déclare alors le siège vacant.

3. Le Directeur général informe les États membres de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture ainsi que les États non membres qui sont devenus parties au présent protocole, conformément à son article 23, des vacances survenues dans les cas prévus aux paragraphes 1 et 2 du présent article.

4. Dans chacun des cas prévus aux paragraphes 1 et 2 du présent article, la Conférence générale procède au remplacement du membre dont le siège est devenu vacant, pour la portion du mandat restant à courir.

Article 7

Sous réserve des dispositions de l'article 6, tout membre de la Commission conserve son mandat jusqu'à la date d'entrée en fonctions de son successeur.

Article 8

1. Si la Commission ne comprend pas de membre de la nationalité de l'un des États parties au différend qui lui est soumis conformément aux dispositions de l'article 12 ou de l'article 13, cet État ou, s'il s'agit de plus d'un État, chacun de ces États pourra désigner une personne de son choix pour siéger en qualité de membre *ad hoc*.

2. L'État qui procède à cette désignation devra tenir compte des qualités requises des membres de la Commission aux termes de l'article 2, paragraphe 1, et de l'article 4, paragraphes 1 et 2. Tout membre *ad hoc* ainsi désigné doit être de la nationalité de l'État qui le nomme ou de la nationalité d'un État partie au présent protocole; il siège à titre personnel.

3. Lorsque plusieurs États parties au différend font cause commune, ils ne comptent, pour la désignation des membres *ad hoc*, que pour une seule partie. Les modalités d'application de la présente disposition seront fixées par le règlement intérieur de la Commission visé à l'article 11.

Article 9

Les membres et membres *ad hoc* de la Commission désignés conformément à l'article 8 reçoivent, pour la période durant laquelle ils se consacrent aux travaux de la Commission, des frais de voyage et des indemnités journalières prélevés sur les ressources de l'Orga-

Educational, Scientific and Cultural Organization on terms laid down by the Executive Board.

Article 10

The Secretariat of the Commission shall be provided by the Director-General.

Article 11

1. The Commission shall elect its Chairman and Vice-Chairman for a period of two years. They may be re-elected.

2. The Commission shall establish its own Rules of Procedure, but these rules shall provide, *inter alia*, that:

- a. Two-thirds of the members, including the members *ad hoc*, if any, shall constitute a quorum.
- b. Decisions of the Commission shall be made by a majority vote of the members and members *ad hoc* present; if the votes are equally divided, the Chairman shall have a casting vote.
- c. If a State refers a matter to the Commission under Article 12 or Article 13:
  - (i) such State, the State complained against, and any State Party to this Protocol whose national is concerned in such matter may make submissions in writing to the Commission;
  - (ii) such State and the State complained against shall have the right to be represented at the hearings of the matter and to make submissions orally.

3. The Commission, on the occasion when it first proposes to establish its Rules of Procedure, shall send them in draft form to the States then Parties to the Protocol who may communicate any observation and suggestion they may wish to make within three months. The Commission shall re-examine its Rules of Procedure if at any time so requested by any State Party to the Protocol.

Article 12

1. If a State Party to this Protocol considers that another State Party is not giving effect to a provision of the Convention, it may, by written communication, bring the matter to the attention of that State. Within three months after the receipt of the communication, the receiving State shall afford the complaining State an explanation or statement in writing concerning the matter, which should include, to the extent possible and pertinent, references to procedures and remedies taken, or pending, or available in the matter.

2. If the matter is not adjusted to the satisfaction of both parties, either by bilateral negotiations or by any other procedure open to

nisation des Nations Unies pour l'éducation, le science et la culture dans les conditions fixées par le Conseil exécutif.

Article 10

Le secrétariat de la Commission est assuré par le Directeur général.

Article 11

1. La Commission élit son président et son vice-président pour une période de deux ans. Ils sont rééligibles.

2. La Commission établit son règlement intérieur; celui-ci doit, toutefois, contenir entre autres les dispositions suivantes:

- a. Le quorum est constitué par les deux tiers des membres y compris, le cas échéant, les membres *ad hoc*;
- b. Les décisions de la Commission sont prises à la majorité des membres et membres *ad hoc* présents; en cas de partage égal des voix, la voix du président est prépondérante;
- c. Si un État soumet une affaire à la Commission conformément à l'article 12 ou à l'article 13:

(i) Ledit État, l'État objet de la plainte et tout État partie au présent protocole dont un ressortissant est en cause dans cette affaire peuvent présenter des observations écrites à la Commission;

(ii) Ledit État et l'État objet de la plainte ont le droit de se faire représenter aux audiences consacrées à l'affaire et de présenter des observations orales.

3. La Commission, avant d'adopter son règlement intérieur, en transmet le texte, sous forme de projet, aux États parties au protocole, lesquels peuvent présenter, dans un délai de trois mois, toutes observations et suggestions qu'ils souhaitent formuler. A la demande d'un État partie au protocole, la Commission procédera à n'importe quel moment à un nouvel examen de son règlement intérieur.

Article 12

1. Si un État qui est partie au présent protocole estime qu'un autre État, également partie à ce protocole, n'applique pas les dispositions de la Convention, il peut appeler, par communication écrite, l'attention de cet État sur la question. Dans un délai de trois mois, à compter de la réception de la communication, l'État destinataire fera tenir à l'État plaignant des explications ou déclarations écrites qui devront comprendre, dans toute la mesure possible et utile, des indications sur ses règles de procédure et sur les moyens de recours, soit déjà utilisés, soit en instance, soit encore ouverts.

2. Si, dans un délai de six mois à compter de la date de réception de la communication originale par l'État destinataire, la question

them, within six months after the receipt by the receiving State of the initial communication, either State shall have the right to refer the matter to the Commission, by notice given to the Director-General and to the other State.

3. The provisions of the preceding paragraphs shall not affect the right of States Parties to have recourse, in accordance with general or special international agreements in force between them, to other procedures for settling disputes including that of referring disputes by mutual consent to the Permanent Court of Arbitration at The Hague.

Article 13

From the beginning of the sixth year after the entry into force of this Protocol, the Commission may also be made responsible for seeking the settlement of any dispute concerning the application or interpretation of the Convention arising between States which are Parties to the Convention but are not, or are not all, Parties to this Protocol, if the said States agree to submit such dispute to the Commission. The conditions to be fulfilled by the said States in reaching agreement shall be laid down by the Commission's Rules of Procedure.

Article 14

The Commission shall deal with a matter referred to it under Article 12 or Article 13 of this Protocol only after it has ascertained that all available domestic remedies have been invoked and exhausted in the case, in conformity with the generally recognized principles of international law.

Article 15

Except in cases where new elements have been submitted to it, the Commission shall not consider matters it has already dealt with.

Article 16

In any matter referred to it, the Commission may call upon the States concerned to supply any relevant information.

Article 17

1. Subject to the provisions of Article 14, the Commission, after obtaining all the information it thinks necessary, shall ascertain the facts, and make available its good offices to the States concerned with a view to an amicable solution of the matter on the basis of respect for the Convention.

2. The Commission shall in every case, and in no event later than eighteen months after the date of receipt by the Director-General of

n'est pas réglée à la satisfaction des deux États, par voie de négociations bilatérales ou par toute autre procédure qui serait à leur disposition, l'un comme l'autre auront le droit de la soumettre à la Commission en adressant une notification au Directeur général et à l'autre Etat intéressé.

3. Les dispositions des paragraphes qui précèdent ne portent pas atteinte au droit des États parties au présent protocole de recourir, conformément aux accords internationaux généraux ou spéciaux qui les lient, à d'autres procédures pour le règlement de leurs différends et, entre autres, de soumettre d'un commun accord leur différend à la Cour permanente d'arbitrage de La Haye.

Article 13

A partir du début de la sixième année suivant l'entrée en vigueur du présent protocole, la Commission pourra également être chargée de rechercher la solution de tout différend portant sur l'application ou l'interprétation de la Convention et survenant entre des États qui, parties à ladite Convention, ne sont pas ou ne sont pas tous parties au présent protocole, si lesdits États sont d'accord pour soumettre ce différend à la Commission. Le règlement intérieur de la Commission fixera les conditions que devra remplir l'accord entre lesdits États.

Article 14

La Commission ne peut connaître d'une affaire qui lui est soumise conformément à l'article 12 ou à l'article 13 du présent protocole, qu'après s'être assurée que tous les recours internes disponibles ont été utilisés et épuisés, conformément aux principes de droit international généralement reconnus.

Article 15

Sauf dans les cas où des éléments nouveaux lui sont soumis, la Commission ne pourra connaître d'affaires qu'elle a déjà traitées.

Article 16

Dans toute affaire qui lui est soumise, la Commission peut demander aux États en présence de lui fournir toute information pertinente.

Article 17

1. Sous réserve des dispositions de l'article 14, la Commission, après avoir obtenu toutes les informations qu'elle estime nécessaires, établit les faits et met ses bons offices à la disposition des États en présence, afin de parvenir à une solution amiable de la question, fondée sur le respect de la Convention.

2. La Commission doit, dans tous les cas, et au plus tard dans le délai de dix-huit mois à compter du jour où le Directeur général a

the notice under Article 12, paragraph 2, draw up a report in accordance with the provisions of paragraph 3 below which will be sent to the States concerned and then communicated to the Director-General for publication. When an advisory opinion is requested of the International Court of Justice, in accordance with Article 18, the time-limit shall be extended appropriately.

3. If a solution within the terms of paragraph 1 of this Article is reached, the Commission shall confine its report to a brief statement of the facts and of the solution reached. If such a solution is not reached, the Commission shall draw up a report on the facts and indicate the recommendations which it made with a view to conciliation. If the report does not represent in whole or in part the unanimous opinion of the members of the Commission, any member of the Commission shall be entitled to attach to it a separate opinion. The written and oral submissions made by the parties to the case in accordance with Article 11, paragraph 2 (c), shall be attached to the report.

Article 18

The Commission may recommend to the Executive Board, or to the General Conference if the recommendation is made within two months before the opening of one of its sessions, that the International Court of Justice be requested to give an advisory opinion on any legal question connected with a matter laid before the Commission.

Article 19

The Commission shall submit to the General Conference at each of its regular sessions a report on its activities, which shall be transmitted to the General Conference by the Executive Board.

Article 20

1. The Director-General shall convene the first meeting of the Commission at the Headquarters of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization within three months after its nomination by the General Conference.

2. Subsequent meetings of the Commission shall be convened when necessary by the Chairman of the Commission to whom, as well as to all other members of the Commission, the Director-General shall transmit all matters referred to the Commission in accordance with the provisions of this Protocol.

3. Notwithstanding paragraph 2 of this Article, when at least one-third of the members of the Commission consider that the Commission should examine a matter in accordance with the provisions of this Protocol, the Chairman shall on their so requiring convene a meeting of the Commission for that purpose.

reçu la notification visée à l'article 12, paragraphe 2, dresser un rapport établi conformément aux dispositions du paragraphe 3 ci-dessous; ce rapport sera envoyé aux États en présence et communiqué ensuite au Directeur général aux fins de publication. Quand un avis consultatif est demandé à la Cour internationale de justice, conformément à l'article 18, les délais sont prorogés en conséquence.

3. Si une solution a pu être obtenue conformément aux dispositions du paragraphe 1 du présent article, la Commission se borne, dans son rapport, à un bref exposé des faits et de la solution intervenue. Si tel n'est pas le cas, la Commission établit un rapport sur les faits et indique les recommandations qu'elle a faites en vue de la conciliation. Si le rapport n'exprime pas, en tout ou partie, l'opinion unanime des membres de la Commission, tout membre de la Commission aura le droit d'y joindre l'exposé de son opinion individuelle. Au rapport sont jointes les observations écrites et orales présentées par les parties en l'affaire, en vertu de l'article 11, paragraphe 2c ci dessus.

Article 18

La Commission peut recommander au Conseil exécutif ou, si la recommandation est faite dans les deux mois qui précèdent l'ouverture de l'une des sessions de la Conférence générale, à cette dernière, de demander à la Cour internationale de justice de donner un avis consultatif sur toute question juridique se rattachant à une affaire dont la Commission est saisie.

Article 19

La Commission soumet à chacune des sessions ordinaires de la Conférence générale un rapport sur ses travaux qui est transmis par le Conseil exécutif.

Article 20

1. Le Directeur général convoquera la première réunion de la Commission au siège de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture dans un délai de trois mois à partir de la constitution de la Commission par la Conférence générale.

2. Par la suite, la Commission sera convoquée chaque fois qu'il sera nécessaire par son président, auquel le Directeur général transmettra, ainsi qu'à tous les autres membres de la Commission, toutes les questions soumises à la Commission, en application des dispositions du présent protocole.

3. Nonobstant les dispositions du paragraphe 2 du présent article, lorsqu'un tiers ou moins des membres de la Commission estimeront qu'une question doit être examinée par la Commission en application des dispositions du présent protocole, le président convoquera, à leur demande, une réunion de la Commission à cet effet.

Article 21

The present Protocol is drawn up in English, French, Russian and Spanish, all four texts being equally authentic.

Article 22

1. This Protocol shall be subject to ratification or acceptance by States Members of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization which are Parties to the Convention.
2. The instruments of ratification or acceptance shall be deposited with the Director-General.

Article 23

1. This Protocol shall be open to accession by all States not Members of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization which are Parties to the Convention.
2. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Director-General.

Article 24

This Protocol shall enter into force three months after the date of the deposit of the fifteenth instrument of ratification, acceptance or accession, but only with respect to those States which have deposited their respective instruments on or before that date. It shall enter into force with respect to any other State three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance or accession.

Article 25

Any State may, at the time of ratification, acceptance or accession or at any subsequent date, declare, by notification to the Director-General, that it agrees, with respect to any other State assuming the same obligation, to refer to the International Court of Justice, after the drafting of the report provided for in Article 17, paragraph 3, any dispute covered by this Protocol on which no amicable solution has been reached in accordance with Article 17, paragraph 1.

Article 26

1. Each State Party to this Protocol may denounce it.
2. The denunciation shall be notified by an instrument in writing, deposited with the Director-General.
3. Denunciation of the Convention shall automatically entail denunciation of this Protocol.

Article 21

Le présent protocole est établi en anglais, en espagnol, en français et en russe, les quatre textes faisant également foi.

Article 22

1. Le présent protocole sera soumis à la ratification ou à l'acceptation des États membres de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture qui sont parties à la Convention.

2. Les instruments de ratification ou d'acceptation seront déposés auprès du Directeur général.

Article 23

1. Le présent protocole est ouvert à l'adhésion de tout État non membre de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture qui est partie à la Convention.

2. L'adhésion se fera par le dépôt d'un instrument d'adhésion auprès du Directeur général.

Article 24

Le présent protocole entrera en vigueur trois mois après la date du dépôt du quinzième instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion, mais uniquement à l'égard des États qui auront déposé leurs instruments respectifs de ratification, d'acceptation ou d'adhésion à cette date ou antérieurement. Il entrera en vigueur pour chaque autre État trois mois après le dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion.

Article 25

Tout État pourra, au moment de la ratification, de l'acceptation ou de l'adhésion, ou à tout moment ultérieur, déclarer par une notification adressée au Directeur général qu'il accepte, à l'égard de tout autre État qui prendrait la même obligation, de soumettre à la Cour internationale de justice postérieurement à la rédaction du rapport prévu par le paragraphe 3 de l'article 17, tout différend visé par le présent protocole qui n'aurait pu faire l'objet d'une solution amiable conformément au paragraphe 1 de l'article 17.

Article 26

1. Chacun des États parties au présent protocole aura la faculté de le dénoncer.

2. La dénonciation sera notifiée par un instrument écrit déposé auprès du Directeur général.

3. La dénonciation de la Convention entraînera automatiquement la dénonciation du présent protocole.

4. The denunciation shall take effect twelve months after the receipt of the instrument of denunciation. The State denouncing the Protocol shall, however, remain bound by its provisions in respect of any cases concerning it which have been referred to the Commission before the end of the time-limit stipulated in this paragraph.

Article 27

The Director-General shall inform the States Members of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, the States not Members of the Organization which are referred to in Article 23, as well as the United Nations, of the deposit of all the instruments of ratification, acceptance and accession provided for in Articles 22 and 23, and of the notifications and denunciations provided for in Articles 25 and 26 respectively.

Article 28

In conformity with Article 102 of the Charter of the United Nations, this Protocol shall be registered with the Secretariat of the United Nations at the request of the Director-General.

DONE in Paris, this eighteenth day of December 1962, in two authentic copies bearing the signatures of the President of the twelfth session of the General Conference and of the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, which shall be deposited in the archives of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, and certified true copies of which shall be delivered to all the States referred to in Articles 12 and 13 of the Convention against Discrimination in Education as well as to the United Nations.

The foregoing is the authentic text of the Protocol duly adopted by the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization during its twelfth session, which was held in Paris and declared closed the twelfth day of December 1962.

IN FAITH WHEREOF we have appended our signatures this eighteenth day of December 1962.

The President of the General Conference
(sd.) PAULO E. DE BERREDO CARNEIRO

The Director-General
(sd.) RENÉ MAHEU

---

4. La dénonciation prendra effet douze mois après réception de l'instrument de dénonciation. Toutefois, l'État qui dénonce le protocole demeure lié par ses dispositions pour toutes les affaires le concernant qui ont été introduites devant la Commission avant l'expiration du délai prévu au présent paragraphe.

Article 27

Le Directeur général informera les États membres de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, les États non membres visés à l'article 23, ainsi que l'Organisation des Nations Unies, du dépôt de tous les instruments de ratification, d'acceptation ou d'adhésion mentionnés aux articles 22 et 23, de même que des notifications et dénonciations respectivement prévues aux articles 25 et 26.

Article 28

Conformément à l'article 102 de la Charte des Nations Unies, le présent protocole sera enregistré au Secrétariat des Nations Unies à la requête du Directeur général.

FAIT à Paris, le dix-huitième jour de décembre 1962, en deux exemplaires authentiques portant la signature du Président de la Conférence générale, réunie en sa douzième session, et du Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, qui seront déposés dans les archives de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture et dont les copies certifiées conformes seront remises à tous les États visés aux articles 12 et 13 de la Convention concernant la lutte contre la discrimination dans le domaine de l'enseignement ainsi qu'à l'Organisation des Nations Unies.

Le texte qui précède est le texte authentique du protocole dûment adopté par la Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture à sa douzième session, qui s'est tenue à Paris et qui a été déclarée close le douzième jour de décembre 1962.

EN FOI DE QUOI ont apposé leur signature, ce dix-huitième jour de décembre 1962,

Le Président de la Conférence générale

(s.) PAULO E. DE BERREDO CARNEIRO

Le Directeur général

(s.) RENÉ MAHEU

C. VERTALING**Protocol tot instelling van een Commissie van verzoening en goede diensten belast met het zoeken van een oplossing voor geschillen, welke kunnen rijzen tussen Staten die partij zijn bij het Verdrag nopens de bestrijding van discriminatie in het onderwijs**

De Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, bijeengekomen te Parijs voor haar twaalfde zitting van 9 november tot 12 december 1962,

Het Verdrag nopens de bestrijding van discriminatie in het onderwijs tijdens haar elfde zitting aanvaard hebbende,

Geleid door de wens de uitvoering van dat Verdrag te vergemakkelijken, en

Overwegende dat het, met het oog daarop, van belang is een Commissie van verzoening en goede diensten in te stellen, wier taak het zal zijn eventuele geschillen tussen Staten die partij zijn bij het Verdrag ten aanzien van de uitvoering of de uitlegging van dat Verdrag in der minne te schikken,

Aanvaardt het onderhavige Protocol op de tiende december 1962.

Artikel 1

Onder auspiciën van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur wordt een Commissie van verzoening en goede diensten ingesteld, hierna te noemen de Commissie, wier taak het zal zijn eventuele geschillen tussen Staten die partij zijn bij het Verdrag nopens de bestrijding van discriminatie in het onderwijs, hierna te noemen het Verdrag, ten aanzien van de uitvoering of de uitlegging van het Verdrag, in der minne te schikken.

Artikel 2

1. De Commissie telt elf leden van zedelijk hoog aanzien die om hun onpartijdigheid bekend staan en die worden gekozen door de Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, hierna te noemen de Algemene Vergadering.

2. De leden van de Commissie treden op in hun persoonlijke hoedanigheid.

Artikel 3

1. De leden van de Commissie worden gekozen uit een lijst van personen die daartoe door de Staten die partij zijn bij dit Protocol

worden aangewezen. In overleg met zijn Nationale Commissie voor de UNESCO wijst elke Staat ten hoogste vier personen aan. Deze personen moeten de nationaliteit bezitten van Staten die partij zijn bij dit Protocol.

2. Tenminste vier maanden voor de datum van iedere verkiezing voor de Commissie verzoekt de Directeur-Generaal van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, hierna te noemen de Directeur-Generaal, de Staten die partij zijn bij dit Protocol binnen twee maanden een opgave in te zenden van de personen bedoeld in lid 1 van dit artikel. Hij maakt een lijst op, in alfabetische volgorde, van de aldus aangewezen personen en legt deze tenminste één maand voor de verkiezing voor aan de Uitvoerende Raad van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, hierna te noemen de Uitvoerende Raad, en aan de Staten die partij zijn bij het Verdrag. De Uitvoerende Raad zendt vorenbedoelde lijst, te zamen met de door de Raad nuttig geachte voorstellen, door aan de Algemene Vergadering, die de verkiezing van de leden van de Commissie regelt overeenkomstig de werkwijze die zij gewoonlijk volgt bij de verkiezing van twee of meer personen.

Artikel 4

1. In de Commissie mag niet meer dan één persoon van dezelfde nationaliteit zitting hebben.

2. Bij de verkiezing van leden van de Commissie tracht de Algemene Vergadering daarin personen te doen opnemen van erkende bekwaamheid op onderwijsgebied, alsmede personen die ervaring hebben op het gebied van de rechtspraak of ervaring op het terrein van het recht, in het bijzonder het internationale recht. Zij zal tevens streven naar een billijke geografische verdeling van het lidmaatschap en naar een vertegenwoordiging van de verschillende beschavingen, alsmede van de voornaamste rechtsstelsels.

Artikel 5

De leden van de Commissie worden gekozen voor een termijn van zes jaar. Indien zij opnieuw worden aangewezen, zijn zij herkiesbaar. De zittingsperiode van vier van de bij de eerste verkiezing gekozen leden eindigt evenwel na twee jaar, de zittingsperiode van drie der andere leden na vier jaar. Onmiddellijk na de eerste verkiezing worden de namen van deze leden bij loting door de President van de Algemene Vergadering vastgesteld.

Artikel 6

1. Indien een lid van de Commissie overlijdt of aftreedt verwittigt de Voorzitter onverwijld de Directeur-Generaal, die de betrokken zetel vacant verklaart met ingang van het tijdstip van het overlijden of het tijdstip waarop het aftreden van kracht wordt.

2. Indien naar het eenstemmig oordeel van de andere leden een lid van de Commissie het vervullen van zijn functies heeft gestaakt om een andere reden dan tijdelijke afwezigheid, of niet in staat is zijn taak te blijven vervullen, stelt de Voorzitter van de Commissie de Directeur-Generaal daarvan in kennis en verklaart vervolgens de zetel van dat lid vacant.

3. De Directeur-Generaal stelt de Lid-Staten van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur en alle Staten die, hoewel geen lid van de Organisatie, krachtens de bepalingen van artikel 23 partij zijn geworden bij dit Protocol, in kennis van eventuele vacatures die ingevolge het bepaalde in de leden 1 en 2 van dit artikel zijn ontstaan.

4. In elk der gevallen voorzien in de leden 1 en 2 van dit artikel treft de Algemene Vergadering maatregelen voor de vervanging van het lid wiens zetel vacant is geworden voor het nog lopende deel van diens zittingsperiode.

Artikel 7

Behoudens het bepaalde in artikel 6 blijft een lid van de Commissie in functie totdat zijn opvolger zijn taak aanvaardt.

Artikel 8

1. Indien in de Commissie geen lid zitting heeft, dat de nationaliteit bezit van een Staat die betrokken is bij een krachtens de bepalingen van artikel 12 of artikel 13 aan de Commissie voorgelegd geschil, mag die Staat, of indien het meerdere betreft elk van die Staten, een persoon aanwijzen, die in die Commissie als lid ad hoc zitting heeft.

2. De Staat die aldus een lid ad hoc kiest, houdt rekening met de eisen die op grond van artikel 2, lid 1, en artikel 4, leden 1 en 2 gesteld worden aan leden van de Commissie. Elk aldus gekozen lid ad hoc moet de nationaliteit bezitten van de Staat die hem kiest, of van een Staat die partij is bij het Protocol en treedt op in zijn persoonlijke hoedanigheid.

3. Indien verschillende Staten die een gemeenschappelijk belang hebben partij zijn bij het geschil, worden zij, wat het kiezen van leden ad hoc betreft, beschouwd als één partij. De wijze waarop deze bepaling wordt toegepast, wordt bepaald door het in artikel 11 genoemde Huishoudelijk Reglement van de Commissie.

Artikel 9

Leden van de Commissie en overeenkomstig de bepalingen van artikel 8 gekozen leden ad hoc ontvangen, op de voorwaarden vastgesteld door de Uitvoerende Raad, uit de middelen van de Organisatie van de Verenigde Naties vergoeding van reiskosten en een dag-

vergoeding gedurende de tijd dat zij werk voor de Commissie verrichten.

Artikel 10

Het Secretariaat van de Commissie wordt verzorgd door de Directeur-Generaal.

Artikel 11

1. De Commissie kiest haar Voorzitter en Vice-Voorzitter voor een tijdvak van twee jaar. Zij zijn herkiesbaar.

2. De Commissie stelt haar eigen Huishoudelijk Reglement vast, doch hierin dient onder andere het volgende te worden bepaald:

- a. twee derde van de leden, waaronder begrepen de eventuele leden ad hoc, vormen een quorum;
- b. beslissingen van de Commissie worden genomen bij meerderheid van door de aanwezige leden en leden ad hoc uitgebrachte stemmen; wanneer de stemmen staken beslist de stem van de Voorzitter;
- c. indien een Staat overeenkomstig het bepaalde in artikel 12 of artikel 13 een zaak aan de Commissie voorlegt:

(i) kunnen deze Staat, de Staat waartegen de klacht wordt ingebracht en elke andere Staat die partij is bij dit Protocol en waarvan een onderdaan bij de aanhangig gemaakte zaak is betrokken, schriftelijk verklaringen bij de Commissie indienen;

(ii) hebben deze Staat en de Staat waartegen de klacht wordt ingebracht het recht zich op de zittingen waar de zaak wordt behandeld te doen vertegenwoordigen en mondeling verklaringen af te leggen.

3. Alvorens haar Huishoudelijk Reglement vast te stellen, stuurt de Commissie daarvan een ontwerp aan de Staten die op dat tijdstip partij zijn bij het Protocol. Deze Staten kunnen binnen drie maanden eventuele opmerkingen en voorstellen indienen. De Commissie onderwerpt haar Huishoudelijk Reglement aan een onderzoek telkens wanneer een Staat die partij is bij het Protocol daarom verzoekt.

Artikel 12

1. Indien een Staat die partij is bij dit Protocol van oordeel is dat een andere Staat, eveneens partij bij dit Protocol, de bepalingen van het Verdrag niet uitvoert, kan eerstgenoemde Staat, door middel van een schriftelijke mededeling, de zaak onder de aandacht van laatstgenoemde Staat brengen. Binnen drie maanden na ontvangst van de mededeling verstrekt de ontvangende Staat aan de Staat die de klacht heeft ingediend een schriftelijke verklaring of mededeling betreffende de zaak, waarin zo uitvoerig als mogelijk en dienstig is verwezen wordt naar de stappen en de maatregelen die ter verbe-

tering van de situatie zijn genomen of in overweging zijn of nog genomen zouden kunnen worden.

2. Indien binnen zes maanden na ontvangst door de ontvangende Staat van de eerste mededeling de zaak niet tot genoegen van beide Partijen is geregeld, hetzij door middel van bilaterale onderhandelingen of langs andere voor hen openstaande wegen, heeft elk der beide Staten het recht de zaak aanhangig te maken bij de Commissie, onder toezending van een kennisgeving aan de Directeur-Generaal en aan de andere Staat.

3. De bepalingen van de voorgaande leden laten het recht van Staten die partij zijn bij dit Protocol om uit hoofde van tussen hen van kracht zijnde algemene of bijzondere internationale overeenkomsten gebruik te maken van andere middelen ter beslechting van geschillen, waaronder begrepen het met wederzijds goedvinden voorleggen van geschillen aan het Permanente Hof van Arbitrage in Den Haag, onverlet.

Artikel 13

Met ingang van het zesde jaar na de inwerkingtreding van dit Protocol, kan de Commissie eveneens worden belast met de beslechting van geschillen verband houdende met de toepassing of de interpretatie van het Verdrag, dat ontstaat tussen Staten, die partij zijn bij het Verdrag doch die niet, of niet alle, partij zijn bij dit Protocol, mits genoemde Staten ermede instemmen, het geschil aan de Commissie voor te leggen. De voorwaarden waaraan genoemde Staten moeten voldoen bij het bereiken van overeenstemming, worden neergelegd in het Huishoudelijk Reglement van de Commissie.

Artikel 14

De Commissie neemt een zaak die overeenkomstig het bepaalde in artikel 12 of artikel 13 van dit Protocol naar haar is verwezen, slechts in behandeling nadat zij er zich van heeft vergewist dat alle beschikbare binnenlandse middelen zijn benut en uitgeput, overeenkomstig de algemeen erkende beginselen van het internationale recht.

Artikel 15

Behalve in gevallen waarin nieuwe elementen aan de Commissie worden voorgelegd, neemt deze geen kennis van zaken die reeds door haar zijn behandeld.

Artikel 16

Met betrekking tot elke zaak die naar de Commissie wordt verwezen, kan deze op de betrokken Staten een beroep doen om alle ter zake doende inlichtingen te verstrekken.

Artikel 17

1. Met inachtneming van het bepaalde in artikel 14 vergewist de Commissie zich, na ontvangst van alle noodzakelijk geoordeelde

inlichtingen, van de feiten en stelt aan de betrokken Staten haar goede diensten ter beschikking, met het oog op een minnelijke schikking, gebaseerd op eerbied voor het Verdrag.

2. In alle gevallen en uiterlijk achttien maanden na de datum van ontvangst door de Directeur-Generaal van de kennisgeving bedoeld in artikel 12, lid 2, stelt de Commissie overeenkomstig de bepalingen van het hiernavolgende lid 3 een verslag op, dat aan de betrokken Staten wordt toegezonden en vervolgens wordt doorgegeven aan de Directeur-Generaal ter publikatie. Wanneer het Internationale Gerechtshof overeenkomstig het bepaalde in artikel 18 om advies wordt gevraagd wordt de tijdslimiet overeenkomstig verschoven.

3. Indien overeenkomstig het bepaalde in lid 1 van dit artikel een oplossing wordt gevonden, beperkt de Commissie haar verslag tot een korte uiteenzetting van de feiten en de gevonden oplossing. Indien geen oplossing wordt bereikt, stelt de Commissie een verslag op van de feiten en geeft aan welke aanbevelingen zij heeft gedaan om een verzoening tot stand te brengen. Indien het verslag geheel of gedeeltelijk niet het eenstemmig oordeel van de leden van de Commissie weergeeft, heeft elk lid van de Commissie het recht daaraan een uiteenzetting van zijn eigen oordeel toe te voegen. De schriftelijke en mondelinge verklaringen die overeenkomstig artikel 11, lid 2 (c), door de partijen bij het geschil afgelegd, worden bij het verslag gevoegd.

Artikel 18

De Commissie kan aan de Uitvoerende Raad, of indien het voorstel twee maanden voor de opening van een zitting van de Algemene Vergadering wordt ingediend aan de Algemene Vergadering, voorstellen het Internationale Gerechtshof te verzoeken advies te geven ten aanzien van alle juridische aangelegenheden die verband houden met een aan de Commissie voorgelegde zaak.

Artikel 19

De Commissie dient op alle gewone zittingen van de Algemene Vergadering een verslag in betreffende haar werkzaamheden, welk verslag door de Uitvoerende Raad aan de Algemene Vergadering wordt voorgelegd.

Artikel 20

1. De Directeur-Generaal roept de eerste vergadering van de Commissie binnen drie maanden na haar instelling door de Algemene Vergadering bijeen ten hoofdkantore van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur.

2. De volgende vergaderingen van de Commissie worden, telkens wanneer zulks nodig is, bijeengeroepen door de Voorzitter van de Commissie. De Directeur-Generaal doet aan de Voorzitter alsmede aan alle andere leden van de Commissie mededeling van alle over-

eenkomstig de bepalingen van dit Protocol naar de Commissie verwezen zaken.

3. Onverminderd het bepaalde in lid 2 van dit artikel roept de Voorzitter, wanneer tenminste één derde van de leden van de Commissie van oordeel is dat de Commissie overeenkomstig de bepalingen van dit Protocol een zaak dient te onderzoeken, voor dat doel een vergadering van de Commissie bijeen op een daartoe strekkend verzoek van die leden.

Artikel 21

Dit Protocol is opgesteld in de Engelse, de Franse, de Russische en de Spaanse taal, zijnde de vier teksten gelijkelijk authentiek.

Artikel 22

1. Dit Protocol staat open voor bekrachtiging of aanvaarding door de Lid-Staten van de Organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur die partij zijn bij het Verdrag.

2. De akten van bekrachtiging of aanvaarding worden nedergelegd bij de Directeur-Generaal.

Artikel 23

1. Dit Protocol staat open voor toetreding door alle Staten die geen lid zijn van de Organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, voor zover zij partij zijn bij het Verdrag.

2. Toetreding geschiedt door de nederlegging van een akte van toetreding bij de Directeur-Generaal.

Artikel 24

Dit Protocol treedt in werking drie maanden na de datum van nederlegging van de vijftiende akte van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding, doch alleen ten aanzien van de Staten die op of voor die datum hun onderscheiden akten hebben nedergelegd. Ten aanzien van iedere andere Staat treedt het in werking drie maanden na de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding.

Artikel 25

Elke Staat kan ten tijde van de bekrachtiging, de aanvaarding of de toetreding, of op elk tijdstip daarna, door middel van een kennisgeving aan de Directeur-Generaal, verklaren dat hij er, ten aanzien van elke andere Staat die dezelfde verplichting op zich neemt, mede instemt om, na het opstellen van het in artikel 17 lid 3 bedoelde verslag, elk geschil dat onder dit Protocol valt en ten aanzien waarvan geen minnelijke schikking overeenkomstig artikel 17, lid 1, is getroffen te verwijzen naar het Internationale Gerechtshof.

Artikel 26

1. Iedere Staat die partij is bij dit Protocol kan het opzeggen.
2. Van de opzegging wordt mededeling gedaan door middel van een akte die wordt nedergelegd bij de Directeur-Generaal.
3. Opzegging van het Verdrag heeft automatisch opzegging van dit Protocol tot gevolg.
4. De opzegging wordt van kracht twaalf maanden na de ontvangst van de akte van opzegging. De Staat die het Protocol opzegt blijft evenwel gebonden door de bepalingen daarvan ten aanzien van alle zaken waarbij hij betrokken is en die voor het verstrijken van de in dit lid bepaalde tijdslimiet naar de Commissie zijn verwezen.

Artikel 27

De Directeur-Generaal doet aan alle Lid-Staten van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, de in artikel 23 bedoelde Staten die geen lid zijn van de Organisatie, alsmede aan de Verenigde Naties, mededeling van nederlegging van alle akten van bekrachtiging, aanvaarding en toetreding bedoeld in de artikelen 22 en 23, en van de kennisgevingen en opzeggingen bedoeld in onderscheidenlijk artikel 25 en artikel 26.

Artikel 28

Overeenkomstig artikel 102 van het Handvest van de Verenigde Naties wordt dit Protocol op verzoek van de Directeur-Generaal geregistreerd bij het Secretariaat van de Verenigde Naties.

GEDAAN te Parijs, de achttiende december 1962, in twee originele exemplaren die de handtekening dragen van de Voorzitter van de twaalfde zitting van de Algemene Vergadering en van de Directeur-Generaal van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur; deze originele exemplaren worden nedergelegd in het archief van de Organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, en aan alle in de artikelen 12 en 13 van het Verdrag nopens de bestrijding van discriminatie in het Onderwijs bedoelde Staten, alsmede aan de Verenigde Naties worden voor eensluidend gewaarmerkte afschriften daarvan toegezonden.

Het bovenstaande is de authentieke tekst van het Protocol als aangenomen door de Algemene Vergadering van de Organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur tijdens

haar twaalfde zitting, die te Parijs is gehouden en op de twaalfde december 1962 is gesloten.

TEN BLIJKE WAARVAN wij heden, de achttiende december 1962, onze handtekening hieronder hebben gesteld.

De Voorzitter van de Algemene Vergadering
(w.g.) PAULO E. DE BERREDO CARNEIRO

De Directeur-Generaal
(w.g.) RENÉ MAHEU

D. GOEDKEURING

Het Protocol behoeft ingevolge artikel 60, lid 2, van de Grondwet de goedkeuring der Staten-Generaal, alvorens te kunnen worden bekrachtigd.

E. BEKRACHTIGING

De volgende Staten hebben overeenkomstig artikel 22, lid 2, van het Protocol een akte van bekrachtiging of aanvaarding bij de Directeur-Generaal van de Organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur nedergelegd:

Denemarken ¹⁾	4 oktober 1963
het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland ¹⁾	8 januari 1964
Frankrijk	24 april 1964

¹⁾ Hierbij werd de verklaring genoemd in artikel 25 van het Protocol afgelegd.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van het Protocol zullen ingevolge artikel 24 in werking treden drie maanden na de dag van nederlegging van de vijftiende akte van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding voor de Staten welke op of vóór die dag een desbetreffende akte hebben nedergelegd. Voor iedere andere Staat treden zij in werking drie maanden na de nederlegging van een akte van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding.

J. GEGEVENS

Van het Statuut van de Organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, naar welke Organisatie onder meer in de preambule tot het onderhavige Protocol wordt verwezen, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1960, 131.

Van het op 15 december 1960 te Parijs ondertekende Verdrag nopens de bestrijding van discriminatie in het onderwijs naar welk Verdrag onder meer in de titel van het onderhavige Protocol wordt verwezen zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1964, 69.

Van het op 26 juni 1945 te San Francisco ondertekende Statuut van het Internationale Gerechtshof, naar welk Hof onder meer wordt verwezen in artikel 25 van het onderhavige Protocol, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Stb.* F 321. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1959, 38.

Het Permanente Hof van Arbitrage, genoemd in artikel 12, lid 3, van het onderhavige Protocol, is opgericht bij het op 29 juli 1899 te 's-Gravenhage gesloten Verdrag voor de vreedzame beslechting van internationale geschillen. De tekst van dat Verdrag is laatstelijk geplaatst in *Trb.* 1963, 157. Vergelijk eveneens het op 18 oktober 1907 te 's-Gravenhage gesloten Verdrag voor de vreedzame beslechting van internationale geschillen, waarvan de tekst laatstelijk is geplaatst in *Trb.* 1963, 158.

Uitgegeven de vierde augustus 1964.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,

V. G. M. MARIJNEN.